

T.C.
SAĞLIK ve SOSYAL YARDIM
BAKANLIĞI
İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü

1 Ekim 1985

Konu : Aktarlar, baharatçılar ve benzeri dükkanlar Hk.

Sayı : 5777

..... VALİLİĞİNE

Aktar, baharatçı ve benzeri dükkanlarda pek çok bitkisel madde satılmakta, bu bitkisel maddeler eczacılık mesleği ile ilgisi olmayan kişiler tarafından (Aktar, baharatçı, vb.) değişik hastalıklara karşı tavsiye edilmekte, hatta bazı terkipler halinde satılmaktadır. Bazı dükkanlarda ise kendilerine hekim süsü veren, fakat tababetle hiç bir ilgisi bulunmayan yetkisiz, bilgisiz, kulaktan dolma bir şeyler öğrenmiş kişiler, bitkisel tedaviden medet uman hastaları muayene etmekte, adeta teşhis koymakta ve bazı bitkisel karışımlarla tedaviye çalışmaktadırlar.

Bu tip dükkanlarda satılan ve ilaç niteliği olan bitkiler, hijyen kaideleri dışında satılmakta, tarım ilaçları, böcek öldürücü ilaçlar. . . vb. zehirli olan maddelerde beraber bulundurulmaktadır.

Gerek bitkisel ilaçların hijyen kaideleri dışında satılması, gerekse bu halk ilaçlarının bilgisiz kişilerce tavsiyesi, sonradan telafisi mümkün olmayan durumlara neden olmaktadır.

Konuya büyük önem veren Bakanlığımız, bitkisel ilaçlarla tedavide yanlış ve sağlığa zararlı bir durumun olmaması için bazı önlemler almıştır.

Bu nedenle,

1. İlinizde bulunan bitkisel ilaç satan aktar, baharatçı vb. gibi dükkanlar tesbit edilecek, bu dükkanların bundan böyle açılmalarının da Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü'nün izni aranacaktır.

Halen faaliyette bulunanların bir listesi adresleri ile beraber en kısa sürede Bakanlığımıza gönderilecektir.

2. Halen faaliyette bulunan bu tip dükkanlarda,

a) Satılan anorganik, organik madde, bitki ve droglar kapalı muhafazalı kaplarda saklanacak ve müşteriye hijyenik şartlarda sunulacaktır.

b) Tarım ilaçları ve insan sağlığına zarar veren veya verebilecek olan kimyasal maddeler satılmayacaktır.

c) Ensektisitler ancak orijinal birim ambalajlarında olmak şartı ile satılacaktır.

d) Dükkanların vitrinlerinde, satılan kimyasal bitkisel madde ve drogların kullanılışı ile ilgili etiket, ilan veya benzeri yazı kesinlikle bulunmayacaktır.

e) Özel ambalajlarında bulunan ve satılmasına izin verilmiş olan drogların ambalajlarında farmakolojik etkisi ile ilgili bilgi bulunmayacaktır. (Mesela: Nane, adaçayı, ıhlamur gibi bitkilerin ambalajlarında bile, etki ve kullanılışı ile ilgili herhangi bir ifade bulunmayacaktır).

f) Bozuk, küflü, kurtlu, eskimiş ve insan sağlığına zararlı drog ve benzeri maddelerin satılmasına müsaade edilmeyecektir.

g) Hiçbir bitkisel karışım yapılmayacak, bunların sıvı veya katı preparatları hazırlanmayacak ve satılmayacaktır.

h) Satılan drogların üzerinde hangi bitkiye ait olduğu Türkçe ve Latince doğru olarak yazılacak, yanlış isimlerle yapılan satışlar önleneyecektir.

ı) Bu tip dükkanlarda, satılan bütün drogların Türkçe ve Latince bir listesi bulundurulacaktır.

i) Aktarlarda, baharatçılarda satılması mahzurlu ve tehlikeli olan maddeler ekte gönderilmiştir. Satılması mahzurlu ve tehlikeli maddelerle ilgili liste dışında dahi olsa, insan sağlığına zarar verecek miktarlarda etkili maddeler taşıyan droglar satılmayacaktır.

3. Bu tip tabii bitkiler satan dükkanların, bitkisel drogları nereden temin ettikleri sorulacak, bu toptancıların adresleri Bakanlığımıza bildirilecektir.

4. İlaç ve Eczacılık Şube Müdürlüğü'nce yapılacak ilk kontrolda belirtilen emirler ilgililere bir tutanakla tebliğ edilecek, 2 ay içinde gerekli şartlara uymaları istenecektir.

5. Gerekli şartları, belirtilen tarih arasında yerine getirmemiş olan dükkanlar, derhal kapatılacak ve haklarında TCK 526. maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Halk sağlığını geniş ölçüde, olumsuz yönde etkileyen bu tip dükkanların bir disiplin altına alınması tedbirleri, telafisi olmayan rahatsızlıkların meydana gelmesini önlemek amacı ile uygun görülmüştür.

Konu üzerinde hassasiyetle durulmasını rica ederim.

DAİMİ GENELGE

BAKAN ADINA

EK: 3 liste

İmza
Dr. Adil OLCAY
Müsteşar V.